

బిస్మిల్లాహిర్రహ్మానిర్రహీమ్

శ్రీ లంకా యోజనం

ఖురాన్, హదీసు
వెలుగులో

సంకలనం

మాలానా ముహమ్మద్ అబ్దుల్ ఖాఫ్

(డైరెక్టర్ ఇదారా అప్రఫుల్ ఉలూమ్)

సమర్పణ:

إِدَارَةُ اَشْرَافِ الْعُلَمَاءِ حَيْدَرَابَادْ

ఇదారా అప్రఫుల్ ఉలూమ్ ట్రస్ట్, హైదరాబాద్.

వివరాలు:

పేరు: **“వడ్డీ, లంచం, యాచనం” ఖురాన్, హదీసు
వెలుగులు**

మూలం: సూద్, రివ్వత్ బెర్ సవాల్ (ఉర్దూ)
సంకలనం: మౌలానా ముహమ్మద్ అబ్దుల్ ఖవి గారు
(డైరెక్టర్ ఇదారా అప్రఫుల్ ఉలూమ్ ట్రస్ట్)
అనువాదం: ముహమ్మద్ సులైమాన్ అజ్జల్
తొలి ఎడిషన్:
వెల:
సమర్పణ: ఇదారా అప్రఫుల్ ఉలూమ్ ట్రస్ట్,
సైదాబాద్, హైదరాబాద్.

స్టాకిస్ట్:
ఇదారా అప్రఫుల్ ఉలూమ్
ఖాజా బాగ్, సైదాబాద్, హైదరాబాద్.
ఫోన్: 040-24070681

బరకాత్ బుక్ డిపో
సైదాబాద్, హైదరాబాద్.
ఫోన్: 07702234385

మక్తబా కలీమియా
యూసుఫైన్ బాజార్, నాంపల్లి, హైదరాబాద్.
ఫోన్: 09885655591

హాజిత్ అనస్
(రజఅల్లాహు అన్హు)
ఉల్లేఖీస్తున్నారు:

“నేను దైవ ప్రవక్త **ముహమ్మద్** సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్
 తో ఈ విధంగా దరఖాస్తు చేసాను:

ఓ దైవ ప్రవక్త! నేను ముస్తజాబు-ద్-దావాత్ కావాలని
 దువా చేయండి (అంటే నేను చేసే ప్రతీ దువా స్వీకరించబడాలి).

దానికి ప్రవక్త (స) ఇలా అన్నారు:

‘ఓ అనస్! నీ సంపాదనను పరిసుభ్రముగా వుంచు. (అంటే ధర్మ
 రీతిలో సంపాదించు నీ ప్రార్థనలు తప్పకుండా అంగీకరించబడతాయి.

ఎందుకంటే మనిషి ఎప్పుడైతే అధర్మ సంపాదన తో

ఓ ముద్ద తింటాడో 40 రోజుల వరకు

అతడి దువా అంగీకరించబడదు.”

(కితాబుల్ కబాయిర్)

قال تعالى

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَأْكُلُوا الرِّبَا أَضْعَافًا مُضَاعَفَةً

ఇమామ్ అహ్మద్
(రహ్మాతుల్లాహి అలైహ్)

ప్రవక్త (స) గారి ప్రవచనాన్ని ఉల్లేఖిస్తున్నారు:
“కొంత హరామ్ ధనము (అధర్మ రీతిలో సంపాదించిన
ధనము) తో కలిసిన డబ్బు తో ఎవరైనా దుస్తులు కొంటే
ఆ దుస్తులు తన వంటిపై ఉన్నంత వరకు అల్లాహ్ తఆలా
అతడు చేసే ఏ పుణ్యకార్యాన్నీ అంగీకరించడు.

వహాబ్ రహ్మాతుల్లాహి అలైహ్
ఇలా అంటుండేవారు : నీ కడుపులో హలాల్ (ధర్మ సంపాదన)
వెళుతుందా లేదా హరామ్ (అధర్మ సంపాదన) వెళుతుందా
అనే దానిపై నువ్వు ఎప్పటివరకైతే దృష్టి పెట్టవో అప్పటి
వరకు నువ్వు రేయింబవళ్ళు ప్రార్థిస్తున్నా, నీకు ఎటువంటి
లాభం కలుగదు.

(కితాబుల్ కబాయిర్)

బిస్మిల్లా హిరహ్మీనిరహీమ్
నహ్మదుహు వనుసల్లి అలా రసూలిహిల్ కరీమ్

వడ్డీ (రిబా) చేన్ని అంటారు?

ప్రవక్త (స) గారు ఇలా అన్నారు:

‘లాభం తెచ్చిపెట్టే ప్రతి ఋణము (loan) వడ్డీ నే’¹

ఇబ్నె అరబీ (రహ్) ఇలా అన్నారు: “రిబా” అనే అరబీ పదానికి నిఘంటువు లో “ఆధిక్యం” అని అర్థం వస్తుంది. రిబా ను హరామ్ అని ప్రకటించేందుకు అవతరింపబడిన ఆయత్తు (దివ్య ఖురాన్ వచనం) లో రిబా అను పదానికి అర్థం “బదులుగా ఏమి ఇవ్వకుండా తీసుకునే అధిక సొమ్ము” (ఉదా: 100రూ ఇచ్చి 150రూ తీసుకుంటే అధికంగా తీసుకున్న 50రూ లను రిబా అంటారు, ఎందుకంటే దానికి బదులుగా ఏమీ ఇవ్వలేదు).

ఇమామ్ జస్సాస్ (రహ్) రిబా కు సంబంధించి ఇలా అన్నారు: అప్పు తిరిగి చెల్లించేటప్పుడు అసలు తోపాటు అదనంగా కొంత డబ్బు చెల్లించాలి అనే షరతు పై ఇవ్వబడే అప్పు ను రిబా అంటారు.²

ఇమామ్ తహావి (రహ్) ఇలా అన్నారు: దివ్య ఖురాన్ లో రిబా అనే పదం “అప్పు ఇచ్చి కొంత కాలం తరువాత తిరిగి చెల్లించే సమయం లో తీసుకునే అదనపు సొమ్మును గురించి ఉద్దేశించబడిందని స్పష్టంగా అర్థమౌతుంది, ఇస్లాంకు ముందు ‘దౌరె జాహిలియ్యత్’ (అజ్ఞానపు యుగం) లో దీన్నే రిబా అనేవారు. ఆ తరువాత ప్రవక్త (స) గారి బోధనల ద్వారా మరొక విధమైన రిబాను తెలుసుకున్నాము. అదెమిటంటే కొన్ని ప్రత్యేకమైన లావాదేవీల లో సంభవించే ఎత్తు-పల్లాలు లేదా వాటిలో చేసే అప్పులు కూడా రిబా క్రిందకు వస్తాయి.³

ఇటువంటి లావాదేవీల లో వచ్చే రిబా కుడా హరామ్ అని చెప్పే హదీసులు (ప్రవక్త (స) గారి ప్రవచనాలు) గొప్ప సంఖ్యలో వున్నాయి.⁴

1. అల్ జామిఉస్సగీర్ ; 2. అహ్మదుల్ ఖురాన్ లిల్-ఉస్మానీ 1/666; 3. వాటి వివరాలు హదీసు మరియు ఫిఖ్ గ్రంథాలలో చూడగలరు; 4. షరహ్ మఆనిఉల్ ఆసార్ 2/234;

హజ్రత్ ముఫ్తీ ముహమ్మద్ షఫీ సాహబ్ (రహ్మా) మారిఫుల్ ఖురాన్ లో ఇలా అన్నారు: రిబా యొక్క ఈ రెండు విధానాల్లో రిబల్ ఖురాన్ అనబడే మొదటి విధానం (అంటే అప్పు ఇచ్చి కొంత కాలానికి తిరిగిచ్చే సమయం లో అదనంగా డబ్బు వసూలు చేయడం) ఇది శాస్త్రసమ్మతము కాదన్న విషయం లో ఎన్నడు ముస్లిం ప్రపంచము లో భిన్నాభిప్రాయాలు వ్యక్తము కాలేదు. నేడు ఆర్థిక వ్యవస్థకు పునాదిగా భావించబడుతున్న మరియు చర్చనీయ అంశంగా పరిగణించబడుతున్న “రిబా” ఇదే. 7 దివ్య ఖురాన్ ఆయత్తులు (వచనములు), 40 కు పైగా హదీసులు మరియు ముస్లిమ్లందరి “ఇజ్మా” (ఏకాభిప్రాయం) దీన్ని హరామ్ అని ఘోషిస్తున్నాయి.¹

“రిబా” దేన్ని అంటారు అనే అంశం పై క్లుప్తంగా చర్చించాక ఇప్పుడు ‘రిబా’ (అనగా వడ్డీ) కి సంబంధించిన దివ్య ఖురాన్ ఆయత్తులు మరియు పవిత్ర హదీసులను చూద్దాం.

దివ్య ఖురాన్ వచనాలు

ఇస్లాం లో వడ్డీ నిషేధించబడింది...

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَا تَاْكُلُوْا الرِّبَاۤ اَضْعَافًا مُّضَاعَفَةً وَاتَّقُوا اللّٰهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُوْنَ ۝۳۰ وَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِيْ أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِيْنَ ۝۳۱

విశ్వాసులారా! రెండింతలు, నాలుగింతలు అయ్యే ఈ వడ్డీని తినకండి. అల్లాహ్ కు భయపడండి తత్ఫలితంగా మీకు సాఫల్యభాగ్యం ప్రాప్తించవచ్చు. అవిస్వాసుల కొరకు సిద్ధపరచబడిన (నరక) అగ్నికి భయపడండి.²

పై వచనం యొక్క భావం ఏమిటంటే అసలు పై ఒక రెట్టు ఎక్కువ డబ్బు తీసుకోవడం హరామ్ (నిషిద్ధం). దీని అర్థం రెట్టింపు వడ్డీ నిషేధం, కొంచమే

1. మారిఫుల్ ఖురాన్: 1/608; 2. ఆలే ఇమాన్: 130-131;

తీసుకుంటే పర్వాలేదు అని మాత్రం కాదు. మరో వచనం లో వడ్డీ పూర్తిగా నిషేధం (అది కొంచమైనా-ఎక్కువైనా) అని తెలుస్తుంది.

నరకం లో వడ్డీలు తీసుకునేవారు కాఫిర్ల తోపాటు వుంటారు...

పై ఆయత్తు లో అల్లాహ్ తఆలా వడ్డీ నిషేధం అని చెప్పడం తో పాటు కాఫిర్ల కోసం తయారు చేయబడిన అగ్ని నుండి భయపడండి అని అన్నారు. ముఘస్సిరీన్ (దివ్య ఖురాన్ వ్యాఖ్యానకర్తలు) “దీన్ని బట్టి వడ్డీలు తీసుకునేవారు నరకం లో కాఫిర్లను ఉంచే విభాగం లో వుంటారని అర్థమౌతుంది” అని అన్నారు.

వడ్డీలు తీసుకునేవారు సమాధి నుండి సరిగ్గా లేవలేరు...

الَّذِينَ يَأْكُلُونَ الرِّبَا لَا يَقُومُونَ إِلَّا كَمَا يَقُومُ الَّذِي يَتَخَبَّطُهُ الشَّيْطَانُ مِنَ الْمَيْمَنِ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا إِنَّمَا الْبَيْعُ مِثْلُ الرِّبَا وَأَحَلَّ اللَّهُ الْبَيْعَ وَحَرَّمَ الرِّبَا فَمَنْ جَاءَكَ مَوْعَظَةٌ مِنْ رَبِّهِ فَاتَّقِهَا فَلَهُ مَا سَلَفَ وَأَمْرُهُ إِلَى اللَّهِ وَمَنْ عَادَ فَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ۝

(275) వడ్డీ తినేవారు, దయ్యం పట్టుకోవడం వల్ల మతిభ్రమించిన వారిలా (సమాధుల నుంచి) లేచి నిలబడతారు. వారికి దుర్గతి పట్టడానికి కారణం “వ్యాపారం కూడా వడ్డీ లాంటిదే కదా!” అని వారు అనటమే. నిజానికి అల్లాహ్ వ్యాపారాన్ని ధర్మసమ్మతం చేసి, వడ్డీని నిషేధించాడు. కాబట్టి ఎవరైతే తన ప్రభువు వద్ద నుంచి వచ్చిన ఉపదేశాన్ని అనుసరించి వడ్డీ తినడం మానుకున్నాడో, అతని వల్ల గతం లో జరిగినదేదో జరిగిపోయింది. అతని వ్యవహారం దైవాధీనం. ఇక మీదట కూడా దీనికి పాల్పడేవారే నరకవాసులు. వారందులో కలకాలం వుంటారు.¹

అనగా ప్రళయ దినం నాడు అందరినీ తిరిగి లేపినప్పుడు వడ్డీ తినేవారు తప్ప అంతా హాషర్ మైదానం వైపుకు పరిగెడతారు. వారు మాత్రం నిలబడాలనుకుంటారు కాని భూతం ఆవహించినవాడిలా బోర్లపడిపోతారు.

1. అల్ బఖ్ర: 275;

ఎందుకంటే వారు వడ్డీని నిషేధించినప్పటికీ లెక్కచేయకండా తిన్నారు. వారు తిన్న ఈ హరామ్ ఆహారాన్ని అల్లాహ్ తఆలా వారి కడుపులో భరించలేని భారంగా మార్చేస్తారు. ఆ భారాన్ని సహించలేక వారు మాటిమాటికి క్రింద పడుతుంటారు. వారు పడే ఈ అవస్థలే వారి గుర్తింపుగా మారుతాయి, దీన్ని చూసే ప్రజలు హషర్ మైదానం లో వారిని వడ్డీ తీసుకునేవారని గుర్తిస్తారు.

వడ్డీ వ్యపారం అల్లాహ్ తో యుద్ధం...

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَذَرُوا مَا بَقِيَ مِنَ الرِّبَا إِن كُنتُمْ مُؤْمِنِينَ ۚ
فَإِن لَّمْ تَفْعَلُوا فَأْذَنُوا بِحَرْبٍ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَإِنْ تُبْتِغُوا فَلََكُمْ رُوْسٌ
أَمْوَالِكُمْ لَا تَظْلُمُونَ وَلَا تُظْلَمُونَ ۚ

(278) విశ్వాసుల్లారా! మీరు అల్లాహ్ కు భయపడండి, మీరు నిజమైన విశ్వాసులే అయితే మీకు బకాయిగా రావలసివున్న వడ్డీని విడిచిపెట్టండి.

(279) ఒక వేళ మీరు అలా చేయకపోతే, వినండి! అల్లాహ్ తరపు నుండి, ఆయన యొక్క ప్రవక్త తరపు నండి యుద్ధ ప్రకటన వుంది. మీరు గనక పశ్చాత్తాపం చెందితే, మీ అసలు సొమ్ము మీకు లభిస్తుంది. మీరు ఎవరికీ అన్యాయం చేయకండి. మీకు ఎవడూ అన్యాయం చేయడు.¹

అంటే వడ్డీ నిషేధింపబడక ముందు తీసుకున్న వడ్డీ విషయం వదిలేయండి, ఇప్పుడు ఏదైతే రావలసివుందో, దాన్ని ఇక తీసుకోకండి. ఇదే మీకు “విశ్వాసులు మరియు విధేయులు” అనేందుకు చిహ్నము. మీరు గనక దీన్ని విడిచి పెట్టకపోతే గుర్తుంచుకోండి మీరు ఈ అవిధేయత కారణంగా అల్లాహ్ వద్ద విధేయుల జాబితా నుండి తొలగిపోయి అవిధేయుల జాబితా లో చేరిపోతారు. దాని ప్రతిఫలంగా మీకు అల్లాహ్ మరియు వారి ప్రవక్త (స) నుంచి మీ అవిధేయతకు శిక్షగా విధించబడ్డ దుష్పరిణామాలను (ఇహ,పరలోకాలలో) చవిచూడవలసి వుంటుంది.

1. అల్ బఖ్ రా: 278-279;

“వడ్డీ” యూదులకు విధించిన శిక్షలకు గల కారణాలలో ఒకటి...

فِظْلُمٍ مِّنَ الَّذِينَ هَادُوا حَرَّمْنَا عَلَيْهِمْ طَيِّبَاتٍ أُحِلَّت لَّهُمْ وَبَصُرَاتِهِمْ عَنِ
سَبِيلِ اللَّهِ كَثِيرًا وَأَخَذْنَاهُم بِالرِّبَا وَقَدُّنَاهُ عَنْهُ وَأَكْلِهِمْ أَمْوَالِ النَّاسِ
بِالْبَاطِلِ وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ مِنْهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا

(160) యూదుల ఈ దుర్మార్గం కారణంగా మేము వారికి ధర్మసమ్మతంగా ఉన్న ఎన్నో పనులను నిషేధించాము. వారు అనేకమందిని దైవమార్గం నుంచి అడ్డుకోవడం వల్లనూ

(161) తమ కొరకు నిషేధించబడిన వడ్డీని తీసుకోవడం వల్లనూ, ప్రజల సొమ్మును అధర్మంగా తినేయడం వల్లనూ (వారికి ఈ దురవస్థ పట్టింది). వారిలో అవిశ్వాసులైన వారికొరకు మేము బాధాకరమైన శిక్షను సిద్ధం చేసి ఉంచాము.¹

వడ్డీ అన్ని షరియతుల్లోను నిషేధించ బడింది

ఇమామ్ కుర్తుబీ (రహ్మా) తమ తఫ్సీర్ లో ఇలా వ్రాశారు: “వడ్డీ అన్ని షరియతులలోను నిషేధించబడింది, తొరాత్ లోనూ వడ్డీని నిషేధిస్తూ ఎటువంటి వడ్డీ లేని ఋణాలు ఇచ్చేందుకు ప్రేరేపించడం జరిగింది.”

అంతిమ ప్రవక్త (స) దివ్య హాదీసులు

(I) వడ్డీలు తీసుకునేవారు “మల్ ఊస్” (దైవ కారుణ్యం నుంచి బహిష్కరించబడిన వారు...

హజ్రత్ జాబిర్ (ర.జి) గారి ఉల్లేఖనం ప్రకారం దైవ ప్రవక్త (స): “వడ్డీలకు ఇచ్చేవాడు, తీసుకునేవాడు, వారిద్దరి ఒప్పుందాన్ని వ్రాసేవాడు, వారి ఒప్పుందము

1. అన్నిసా:160-161;

పై సాక్షులు, అందరిపై లానత్ చేసారు¹ మరియు వారంతా ఈ పాపపు పనిలో సరిసమానులు” అని అన్నారు.²

(2) వడ్డీలు వసూలు చేయడం వ్యభిచారం కన్నా నీచమైన కార్యం...

హబ్రత్ హన్జలా (ర.జి) ఉల్లేఖనం అనుసారంగా ప్రవక్త (స) ఇలా అన్నారు “ఒక దిర్హమ్³ వడ్డీ తినడం 36 సార్లు వ్యభిచారం చేయడం కన్నా నీచమైంది.”⁴

(3) వడ్డీలు తీసుకునే వాడికి నరకమే తగినది...

పై హదీసునే హబ్రత్ ఇబ్నె అబ్బాస్ (ర.జి) కథనం ప్రకారం ఇమామ్ బైహఖి (రహ్మ) తమ హదీసు గ్రంథంలో వ్రాసారు అందులో “ ఏ వ్యక్తి దేహమైతే హరామ్ (అధర్మ సంపాదన) తో పోషించబడుతుందో ఆ శరీరానికి నరకమే సరైనది.” అని కూడా వుంది.⁵

(4) వడ్డీ తీసుకోవడం ఘోర అపరాధం...

హబ్రత్ అబూ హురైరా (ర.జి) గారి కథనానుసారం ప్రవక్త (స) ఇలా సెలవిచ్చారు “ వడ్డీ లో 70 కు పైగా శ్రేణులు వున్నాయి, వాటిలో అన్నిటికన్నా చిన్నది తమ తల్లితో వ్యభిచారము చేయడంతో సమానం.”⁶

(5) వడ్డీల ద్వారా కూడబెట్టిన ధనం ఎక్కువగా వున్నా తక్కువే...

హబ్రత్ ఇబ్నె మసూద్ (ర.జి) ఇలా అన్నారు “వడ్డీల ద్వారా సంపాదించిన ధనం చూసేందుకు ఎంత ఎక్కువగా అనిపించినా అది చివరికి తక్కువ అయిపోతుంది.”⁷

(6) వడ్డీలు తినేవాడి ఉదరము పాముల నివాసం...

హబ్రత్ అబూ హురైరా (ర.జి) గారి కథనం ప్రకారం ప్రవక్త (స) షబే మేరాజ్ (మేరాజ్ ప్రయాణం సంభవించిన రాత్రి) కొంత మంది మనుషుల సమూహాన్ని చూశారు, వారి కడుపులు నివాసగృహాల్లా పెద్దవిగా వుండి

1. లానత్: దైవ కారుణ్యం నుండి బహిష్కరింపబడాలని శపించడం; 2. ముస్లిం/మిష్కాత్: 2/139; 3. దిర్హం: మన దేశం లోని రూపాయి లాగా అరేబియా దేశాలలో ఆనాడు చలామణి లో వున్న కరెన్సీ; 4. అహ్మద్/మిష్కాత్: 2/142; 5. “ 6. ; 7. ఇబ్నెమాజా

వాటిలో సర్పాలు వున్నాయి, అవి బయటకు కనబడుతున్నాయి. వారి గురించి హజ్రత్ జిబ్రయిల్ (అ.స) ను ప్రశ్నించగా వారు వడ్డీలు తినేవారని సమాధానమిచ్చారు.¹

(7) వడ్డీ మానవుడ్ని పతనానికి గురిచేసే వాటిలో ఒకటి

హజ్రత్ అబూ హురైరా (ర.జి), ప్రవక్త (స) ఇలా అన్నారని ఉల్లేఖించారు “పతనానికి దారితీసే ఏడింటి నుంచి జాగ్రత్త పడండి. 1.షిర్క్ (అల్లాహ్ కు ఇతరులను సాటి కల్పించుట), 2.చాతబడి, 3.హత్య, 4.అనాధల ధనాన్ని ఆక్రమించుకోవడం, 5.వడ్డీలు తినడం, 6.యుద్ధమైదానం లో వెనుదిరగడం, 7.అమాయక స్త్రీలపై అభాండాలు మోపడం.”²

(8) వడ్డీ విశాశానికి దారి...

హజ్రత్ అబ్దుల్లా ఇబ్నె మసూద్ (ర.జి) కథనం ప్రకారం ప్రవక్త (స) ఇలా అన్నారు: “ఏ ప్రాంతము లోనైతే వ్యభిచారము మరియు వడ్డీ వ్యాపారము సర్వసాధారణమైపోతాయో అల్లాహ్ తఆలా ఆ ప్రాంత ప్రజల్ని నాశనం చేసేందుకు నిర్ణయించుకుంటారు.”³

(9) వడ్డీల మూలంగా మానసిక వ్యాధులు వ్యాపిస్తాయి..

ఏ సమాజము లో వడ్డీ సాధారణమైపోతుందో అక్కడ పిచ్చి వ్యాపిస్తుందని ప్రవక్త (స) తెలిపారు.⁴

(10) వడ్డీలు తినేవాడు రక్తపు ప్రవాహము లో ఈడుతాడు....

హజ్రత్ సమురహ్ (ర.జి) ఓ పెద్ద హదీసు ఉల్లేఖించే నేపథ్యం లో ప్రవక్త (స) గారి వ్రవచనాన్ని ఇలా తెలిపారు “వడ్డీలు తినేవారిని చనిపోయినప్పటినుంచి ప్రళయదినము నాటి వరకు ఏ విధంగా శిక్షిస్తారంటే, వారిని రక్తము లాంటి ఓ ఎర్రని చెరువు లో వదిలేస్తారు. అందులో నుంచి బైటికి రావాలని అనుకున్న ప్రతీసారి వడ్డీల ద్వారా తను సంపాదించిన ధనాన్ని రాయిలా మార్చి అతడి ముఖాన కొట్టి, మరింత వెనక్కి నెట్టేస్తారు.”⁵

1. అహ్మద్/మిష్కాత్: 2/143; 2. బుఖారీ, ముస్లిం; 3. అబూయాలా, హాకిమ్; 4. ఇబ్నెమాజా; 5. బుఖారీ;

(11) వడ్డీలు తినేవారు స్వర్గపు అనుగ్రహాలను అనుభవించ లేని దౌర్భాగ్యులు...

హజ్రత్ అబూ హురైరా (ర.జి) ఇలా తెలిపారు: “అల్లాహ్ తఆలా నలుగురు వ్యక్తులకు స్వర్గ ప్రవేశం మరియు స్వర్గపు అనుగ్రహాలను అనుభవించే భాగ్యాన్ని కల్పించనని అదే వారి పట్ల తన కర్తవ్యమని నిశ్చయించుకున్నారు.” ఆ నలుగురు 1. మత్తు పానియాలు సేవించేవాడు, 2. వడ్డీలు తీసుకునేవాడు, 3. దౌర్జన్యంగా అనాధల సొమ్ము తినేవాడు, 4. తల్లిదండ్రుల పట్ల అవిధేయత చూపేవాడు.¹

(12) వడ్డీ తీసుకోవడం క్షమించరాని నేరం...

ప్రవక్త (స) హజ్రత్ ఔఫ్ బిన్ మాలిక్ (ర.జి) తో ఓ సారి ఇలా అన్నారు: “క్షమించబడని నేరాల నుండి జాగ్రత్త పడు, వాటిలో ఒకటి ‘మాలే గనీమత్’² లో నుంచి దొంగలించడం, రెండవది వడ్డీలు తీసుకోవడం.³

(13) వడ్డీ మరియు షిర్క్ రెండూ సరిసమానమైన నేరాలు...

హజ్రత్ ఇబ్నె మసూద్ (ర.జి) కథనం ప్రకారం ప్రవక్త (స) ఇలా ఉ పదేశించారు: “ వడ్డీలు తినడం లో 70 కి పైగా నష్టాలు వున్నాయి. మరియు షిర్క్ దానితో సమానం.”⁴

(14) వడ్డీలు కరువు కాటకాలకు కారణం...

హజ్రత్ అమర్ ఇబ్నుల్ ఆస్ (ర.జి) ఉల్లేఖనం ప్రకారం ప్రవక్త (స) ఇలా అన్నారు: “ఏ సంఘంలోనైతే వడ్డీలు ఇచ్చిపుచ్చుకోవడం సర్వసాధారణం ఐపోతుందో వారిని కరువు కాటకాలకు గురిచేయడం జరుగుతుంది.”⁵

(15) వడ్డీలు తీసుకునేవారు పండులుగా మార్చివేయబడతారు...

హజ్రత్ ఉబాదా బిన్ సామిత్ (ర.జి) కథనం ప్రకారం ప్రవక్త (స) ఈ

1. హాకిమ్/కితాబుల్ కబాఇర్; 2. మాలే గనీమత్: యుధం ముగిసిన తరువాత శత్రు సైన్యం నుంచి స్వాధీనం చేసుకున్న ఆయుధాలు, ఇతర సామానులు. వీటిని ప్రజా ధనం లో జమపర్చి ప్రజా శ్రేయస్సు కోసం ఖర్చుపెట్టాలి; 3. ”; 4. హాకిమ్-కితాబుల్ కబాయిర్; 5. అహ్మద్

విధంగా ప్రభోధించారు: “ఎవరి చేతిలోనైతే నా ప్రాణాలు వున్నాయో, వారి సాక్షిగా చెబుతున్నాను, నా సంతతి లో కొంత మంది గర్వము, అహంకారము మరియు ఆటపాటలతో జల్సాలు చేస్తూ రాత్రి గడుపుతారు. తెల్లారేసరికి వారు పండులు మరియు కోతులుగా మార్చివేయబడతారు. ఎందుకంటే వారు హరామ్ ను హలాలుగా ఘోషించారు, (వినోదం కోసం) పాటలు పాడే అమ్మాయిలను వుంచుకున్నారు, మందు మత్తుపానియాలు సేవించారు, **వడ్డీలు** తిన్నారు ఇంకా (ఇస్లాం లో పురుషులకు నిషేధించబడిన) పట్టువస్త్రాలను ధరించారు.”¹

(16) వడ్డీ విశాశనానికి ముఖద్వారము...

హజ్రత్ అలీ (ర.జి); ప్రవక్త (స) ఈ విధంగా ఉపదేశించినట్లు తెలిపారు: “ఎచటివారినినైతే అల్లాహ్ (వారి అవిధేయత మూలంగా) నాశనం చేయాలని అనుకుంటారో అటువంటి వారి సమాజములో వడ్డీని వ్యాపింపజేయడం జరుగుతుంది.”²

(17) వడ్డీ ప్రళయదినపు సంకేతం....

హజ్రత్ ఇబ్నె మసూద్ (ర.జి) కథనానుసారంగా ప్రవక్త (స) ఇలా సెలవిచ్చారు: “ప్రళయదినానికి ముందు వడ్డీ, వ్యభిచారం మరియు మత్తుపానీయాలు సేవించడం పెరిగిపోతుంది.”³

ఆసారే సహాబా⁴

హజ్రత్ ఉమర్ (ర.జి) ముస్లిం సంతతిని వడ్డీ నుంచి దూరంగా వుండమని తాకిడు చేయడమే కాకుండా వారిని సందేహ పూర్వకమైన వ్యవహారాల నుంచి కూడా తమను తాము కాపాడుకోమని ప్రత్యేకించి తాకిడు చేసారు. ఇంకా వారు స్వయంగా తమ మరియు ఇతర సహాబా(ర.జి) ల వ్యవహార విధానాన్ని ప్రజల అవగాహన కోసం ఈ విధంగా వ్యక్తపరిచారు “మేము

1. ; 2. ధైలమీ; 3. తబ్రాని; 4. ఆసారే సహాబా: ప్రవక్త (స) యొక్క అనుచరుల ప్రవచనాలు;

పది లో తొమ్మిది భాగాలు హలాల్ వ్యవహారాలను సైతం హరామ్ వైపుకు తీసుకుపోతాయేమో అనే భయంతో వదిలేసేవాళ్ళం” (అంటే డబ్బు సంపాదించేందుకు పది అవకాశాలు ముందున్నా, వాటిలో తొమ్మిది అవకాశాలను వదులుకుని వందకి వంద శాతం హలాల్ (ధర్మ సమ్మతమైంది) అని నిర్ధారించుకున్న ఒక్క అవకాశాన్ని మాత్రమే ఉపయోగించుకునే వారు. అధర్మ సంపాదన అంటే అంత భయపడే వారు. అల్లాహ్ మనందరికీ ఇటువంటి భయభక్తులు కల్పించుగాక...)

ప్రముఖ హదీసు వక్త¹ హజ్రత్ అబ్దుల్లా ఇబ్నె ముబారక్ (రహ్మా) ఇలా అనేవారు: “అధర్మ రీతిలో వచ్చే ఒక దిర్హం ను వదులుకోవడం నాకు లక్ష దిర్హములు (సంపాదించి) వాటని దానం చేయడం కన్నా ఎంతో ఇష్టం.”

ఇందు కోసమే పుకహా² హలాల్, హరామ్ విషయం లో ఎంతో జాగ్రత్త వహించారు. దేనిగురించైనా హలాల్ లేదా హరామ్ అని నిర్ధారించలేకపోతే దాన్ని హరామ్ గానే పరిగణించే వారు.

ఈ వివరణ ద్వారా ఇస్లాం ధర్మశాస్త్రం లో వడ్డీ నిషేధించబడింది అని మనకు బాగా అర్థమైంది. మనిషి వివేకం మరియు న్యాయ-ధర్మాలు కోరేది కూడా ఇదే.

వడ్డీ మరియు బ్యాంక్ ఇంట్రస్టు

వడ్డీ యొక్క నిర్వచనాన్ని³ మీరు తెలుసుకున్నారు. వడ్డీ : “ఎటువంటి బదులు లేకుండా తీసుకునే అధిక ధనం” లేదా ఇమామే గజాలీ (రహ్మా) అన్నట్లు డబ్బుకు బదులుగా డబ్బు తో వ్యాపారము చేస్తే వచ్చే లాభాన్ని వడ్డీ అంటారు. మీకు తెలిసేవుంటుంది ఇవాజ్ఝి ఇంటర్నేషనల్ బ్యాంకింగ్ సిస్టం దాదాపు మొత్తము డబ్బు కు బదులు డబ్బు తో చేసే వ్యాపార విధానం పైనే ఆధారపడివుంది (అంటే వడ్డీ వ్యాపారం పై) అందు కోసమే మన కాలంలో పుకహా, డబ్బు దొంగలపాలు కాకుండా కాపాడుకునేందుకు మాత్రమే వేరే మార్గము లేక బ్యాంకుల్లో డబ్బు దాచుకునేందుకు అనుమతించారు. ఇతర లాభాల కొరకు బ్యాంకుల్లో డబ్బు డిపాజిట్ చేయడం ఓ పాపకార్యం లో

1. వక్త: పండితుడు; 2. పుకహా: ధర్మవృద్ధులు, ధర్మం తెలిసినవారిలో శ్రేష్ఠులు; 3. నిర్వచనం: Definition.

(అనగా బ్యాంకు అధికారులు చేస్తున్న వడ్డీ వ్యాపారం లో) సహకరించడమే కాబట్టి అది కూడా నేరమే. మరి డబ్బు డిపాజిట్ చేసిన వారికి బ్యాంకు నుండి ఫ్రీగా లభించే డబ్బు వడ్డీనే అని నిర్ధారించడం లో ఇక సంకోచమేముంది? నేటి వరకూ దీన్ని వడ్డీ అనే అనడం జరిగింది. పేర్లు మార్చినంత మాత్రాన వాస్తవరూపం మారదు, అది అలాగే వుంటుంది.

కాబట్టి మీ ముందు వుంచబడిన దివ్య ఖురాన్ వచనాలు, పవిత్ర హదీసులు మరియు ఉలమా, పుకహా ల ప్రవచనాలుండగా, ధార్మిక విద్వాంసులు కాదు కదా కొంత విద్యావివేకాలు కలిగినవారు కూడా బ్యాంక్ నుంచి లభించే అధిక డబ్బు (వడ్డీ) హలాల్ అని వాదించరు.

“దారుల్ హరబ్”¹లో వడ్డీ

కొంత మంది “దారుల్ హరబ్” పేరుతో ఇండియా లో బ్యాంక్ ఇంట్రస్టు హలాల్ అని వ్యాఖ్యానిస్తున్నారు. కాని వాస్తవానికి ఇది సరైంది కాదు. ఎందుకంటే ఇండియా దారుల్ హరబేనా? కాదా? అన్న విషయం లోనే భిన్నాభిప్రాయాలు వున్నాయి. నేటి భారత రాజ్యంగ, శాసన విధివిధానాల వెలుగులో, భారత దేశాన్ని ‘దారుల్ హరబ్’ అనలేము, అన్నది నేటి ప్రముఖ ధార్మిక విద్యావేత్తల అభిప్రాయం. పూర్వం కొంత మంది ఇండియాను దారుల్ హరబ్ గా పరిగణించాలి అని అభిప్రాయపడ్డా భారత దేశపు ధార్మికులు వారి అభిప్రాయము తో సమ్మతించ లేదు. మరి పుకహా² అందరూ సమ్మతించిన

1. దారుల్ హరబ్: ఏ ప్రాంతం లో ముస్లిం లకు తమ ధర్మానుసారంగా జీవించే పూర్తి శ్వేచ్ఛ లేదో, వారి ధర్మవిధులకు, సాంప్రదాయాలకు వ్యతిరేకంగా చట్టాలు ప్రకటించి వారి సాంప్రదాయక జీవితం లో ఆటంకాలు సృష్టించడం జరుగుతుందో మరియు వారి ప్రాణాలకు ఎక్కడైతే రక్షణ వుండదో అటువంటి ప్రాంతాన్ని దారుల్ హరబ్ అంటారు. బ్రిటీషు వారి హయాము లో ఇలాంటి పరిస్థితులు చోటుచేసుకోవడం వల్ల ఆనాటి ఉలమా భారతదేశం దారుల్ హరబ్ అని ఫత్వా ఇచ్చారు. ఇవాల్టికీ పలు చోట్ల జరుగుతున్న దౌర్జన్యాలను చూసి కొంత మంది భారతదేశం మళ్ళీ దారుల్ హరబ్ గా మారిందని అభిప్రాయపడుతున్నారు. మరి వాస్తవమేమిటో పైన చూడండి.

(అనువాదకుడు)

2. పుకహా: ధర్మవృద్ధులు-ధర్మం తెలిసినవారిలో శ్రేష్టులు;

సూత్రము ఏమిటంటే “ఒక ప్రదేశం దారుల్ హరబ్? కాదా? అన్న విషయం లో భిన్నాభిప్రాయాలు గనక వ్యక్తమైతే అది దారుల్ హరబ్ కాదు అన్న పక్షానికే ప్రాముఖ్యతనివ్వాలి.” ఎమైనప్పటికి ఇండియా దారుల్ హరబ్ క్రిందకు రాదు, ఇది మొదటి విషయం. ఇక రెండో విషయం ఏమిటంటే ఒక వేళ దీన్ని దారుల్ హరబ్ అని అనుకున్నా కాఫిరే హరబీ¹ నుంచి మాత్రమే వడ్డీ తీసుకోవాలి, ముస్లిం ల నుంచి వసూలు చేయలేరు. మరి బ్యాంకుల నుంచి వచ్చే ఇంట్రస్టు కాఫిరే హరబీ నుంచే వసూలు చేయబడింది అని గ్యారంటీ లేదు. ఎందు కంటే నేడు ముస్లింలు కూడా బ్యాంకుల్లో భాగ్యస్వాములే. ఆపై దాదాపుగా బ్యాంకులన్నిటినీ ప్రభుత్వం లో విలీనం చేసిన తరువాత అవి పరోక్షంగా పబ్లిక్ ప్రావర్టీ (ప్రజల సంతతి) లో చేరిపోయాయి. మరి వారిలో ఓ గొప్ప సంఖ్య స్వయంగా ముస్లింలదే వుంది. కాబట్టి ఈ పరిస్థితులన్నిటి దృష్ట్య బ్యాంకుల నుంచి వచ్చే ‘ఇంట్రస్టు’ వడ్డీనే అందులో ఎటువంటి సందేహమూ లేదు. మరి ఈ వడ్డీ ఇస్లాం లో నిషిద్ధం మరియు ఎంతటి ఘోర అపరాధమో మీరు వెనుకటి పేజీలలో చదువుకున్నారు.

షేర్ మార్కెట్

నేడు షేర్ మార్కెట్ కూడా జోరు మీదుంది. ఇందు లో ప్రవేశపెట్టిన వ్యాపార విధానాల్లో కొన్ని ధర్మవిధికి అనుగుణంగా వుంటే మరి కొన్ని హరామ్ (ధర్మవిధికి వ్యతిరేకమైనవి) ఉన్నాయి. ధర్మవిధికి అనుగుణమైన వాటిలో కూడా ఎన్నో విధానాలు “ఇస్లామీ ఉసూలే షిరాకత్” (పలు వ్యక్తులు కలిసి చేసే ఉమ్మడి వ్యాపారం లో ఇస్లాం నియమించిన నియమ నిబంధనలకు) వ్యతిరేకంగా వున్నాయి. ఇందు లో చాలా వివరణ వుంది. కాబట్టి ఎవరైనా ఇటువంటి కంపెనీలలో భాగ్యస్వాములు కావాలనుకుంటే ఆ కంపెనీకి సంబంధిత వివరాలను శేఖరించి (అనుభవముగల) విశ్వసనీయమైన ధర్మపండితులను సంప్రదించి అది ధర్మవిధి అనుసారంగా వుందో లేదో కనుక్కుని అడుగు ముందుకు వేయాలి. లేకపోతే పూర్తి అవగాహన లేక అధర్మ రీతి లో సంపాదించి నేరస్తునిగా మిగిలే అవకాశం వుంది.

1. కాఫిరే హరబీ: దారుల్ హరబ్ లో నివశించే కాఫిర్;

స్కీములు

అదే విధంగా వార్తా పత్రికల ద్వారా వివిధ రకాల స్కీములెన్నో రోజూ మన ముందుకు వస్తున్నాయి. వాటిలో ఎన్నో ఆకట్టుకునే బహుమతులూ, లాభాలూ ప్రకటించబడుతున్నాయి. కొంత మందైతే ముందూ వెనుకూ ఆలోచించకుండానే “ఇంట్రస్ట్ ఫ్రీ” అని కూడా ప్రకటిస్తున్నారు. ఇటువంటి స్కీమ్లలో చేరాలని అనుకునేవారు కూడా వాటి సంబంధిత వివరాలతో ఉలమా ను సంప్రదించాలి. అవి ధర్మవిధికి అనుగుణంగానే వున్నాయని నిర్ధారిస్తే వాటిలో భాగ్యస్వాములు కావాలి లేదా వాటికి దూరంగా వుండాలి. నేను ప్రస్తుతం కొనసాగుతున్న, ప్రజాదరణ పొందిన కొన్ని స్కీమ్ల గురించి ఓ ప్రముఖ ఆలిమే దీన్ (ధార్మికవిద్వాంసుడు) ను దరియాప్తు చేయగా, వారు ఎన్నో విధాలుగా అవి ఇంట్రస్ట్ తో కూడినవని నిరూపించారు. అదే సమయంలో వారు కొన్ని సవరణలు చేసి ఈ స్కీమ్లనే ఇంట్రస్ట్ ఫ్రీ (వడ్డీలు లేని) స్కీములుగా, ధర్మసమ్మతమైనవిగా రూపొందించవచ్చు అని కూడా అన్నారు. కాబట్టి ఎవరైతే ఇటువంటి స్కీమ్లను నిర్వహిస్తుంటారో వారు కూడా ముందుగా ఉలమా ను (ధార్మికవిద్వాంసులను) సంప్రదించి తమ స్కీములను ధర్మశాస్త్రానుసారంగా రూపొందించుకొని ఆ తరువాత వాటి ప్రకటనలు ఇవ్వాలి. లేకపోతే తమతో పాటు ఇతరులు తిన్న అధర్మ సంపాదన పాపము వీరికీ మోయాల్సివుంటుంది. ఇది ఎంత పెద్ద నష్టమో గ్రహించాలి.

గుర్తుంచుకోండి

దివ్య ఖురాన్ లో అల్లాహ్ తఆలా ఇలా ఉపదేశించారు:

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَارْبٰٓئِيَ الصّٰدِقٰتِ

అల్లాహ్ వడ్డీ (ఆదాయాన్ని) నశింపజేస్తాడు.¹

ఈ శిక్ష వివిధ రూపాలలో ఎదురవుతుంది. కాబట్టి ఎవరి దగ్గరైనా అధర్మ రీతిలో సంపాదించిన ధనం, ఆస్తిపాస్తులు ఎక్కువగా వుంటే వాటిని చూసి

1. అల్ బఖర: 276

మోసపోకండి. ఇది అల్లాహ్ తాలా తరుపు నుండి ఓ పెద్ద కఠినమైన పరీక్ష. దీని పరిణామము కూడా ఏదో ఒక రోజు చాలా పెద్దదై ముందుకు వస్తుంది. ఇహలోకం లోనే సంపాదించింది మొత్తం నాశనమైపోతుంది. ఆ తరువాత అయ్యో, అయ్యో అంటూ తిరుగుతారు.

ఆ రోజు వారిపై జాలి చూపేవాడు వుండడు. దీన్నే అల్లాహ్ తాలా దివ్య ఖురాన్ లో ఈ విధంగా తెలియజేశారు: వారికి చేయబడిన హితబోధను వారు విస్మరించినపుడు, వారి కొరకు మేము సకల (భోగభాగ్యాల) ద్వారాలను తెరిచాము. వారు తమకు ప్రసాదించబడిన దానిపై సంతోషముతో సంబరపడుతుండగా, అకస్మాత్తుగా వారిని మేము పట్టుకున్నాము. దాంతో వారు తీవ్రంగా నిరాశ చెందారు.”¹

ఒక వేళ ఇటువంటి ఆపద ఇహలోకంలో సంభవించకపోయినా ప్రళయ దినము నాడు తప్పకుండా అందరూ అల్లాహ్ ముందు హాజరై వారి కర్మలకు ప్రతిఫలం పొందక తప్పదు. కాబట్టి అల్లాహ్ కోసం వడ్డీ మరియు దాని సంబంధిత వ్యవహారాలన్నిటి నుంచి తమను తాము కాపాడుకోండి. దీని కోసం కొంత దుఖాన్ని సహించాల్సివచ్చినా సరే.

قال تعالى

لَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ

پہچہ

బిస్మిల్లా హిరహ్మినిరహీమ్
నహ్మదుహూ వనుసొల్లిఅలా రసూలిహిల్ కరీమ్

“లంచం” యొక్క నిర్వచనం¹:

“అర్ రిష్వహ్” అనే అరబీ పదాన్ని ‘రా’ పై జబర్, జేర్, పేష్ మూడు విధాలుగా చదవచ్చు². దీని బహువచనం ‘రుషా’ వస్తుంది. “తీర్పు తనకు అనుకూలంగా రావాలని లేదా తను అనుకున్న పని జరగాలని హాకిమ్ (పరిపాలకుడు) లేదా ఎవరైనా అధికారికి ఇచ్చే డబ్బు లేదా ఇతర వస్తువులను లంచం అంటారు”³

ఇంకా క్లుప్తంగా చెప్పాలంటే “ఒకరి నుండి తనకు రావలసిన హక్కును వసూలు చేసుకునేందుకు అతని పై ఖర్చు పెట్టే దాన్ని లంచం అంటారు.” ఎందుకంటే ఎవరి హక్కు వారికి అందించడం ప్రజా ప్రతినిధి యొక్క చట్టపర మరియు ధార్మిక కర్తవ్యం. ఆ కర్తవ్యాన్ని నెరవేర్చేందుకు వేతనం తీసుకోవడం అధర్మం. కాబట్టి ప్రజా ప్రతినిధులు ఒకరి దౌర్జన్యం నుంచి మరొకరిని రక్షించేందుకు లేదా ఎవరి హక్కు వారికి ఇప్పించేందుకు తీసుకునే గిట్టులు అన్నీ లంచమే.

లంచం మరియు గిఫ్ట్ లో తేడా

అల్లామా ఇబ్నె నుజైమ్ (రహ్మా) (అల్ బహరుర్రాయిక్ 6/262 లో) ఇలా అన్నారు: గిఫ్ట్ మరియు లంచం మధ్య తేడా ఎమిటంటే గిఫ్ట్ ఎటువంటి షరత్తు లేకుండా (ఎదుటి వారి పట్ల తమ అభిమానాన్ని చాటాలని, ఇరువురి మధ్య ప్రేమాభిమానాలు పెరగాలని) ఇవ్వబడుతుంది. దీనికి వ్యతిరేకంగా లంచం తనకు తిరిగి సాయం చేయాలనే షరత్తు తో కూడివుంటుంది. (దీని వెనుక ఏదో ఒక ఉద్దేశం మరియు లక్ష్యం తప్పకుండా ముడిపడి వుంటుంది).

దివ్య ఖురాన్ లో అల్లాహ్ తఆలా ఇలా ఆదేశిస్తున్నారు: మీరు ఒకరి సొమ్మును మరొకరు అన్యాయంగా కబళించకండి⁴ మరియు బుద్ధిపూర్వకంగా,

1. నిర్వచనం: definition 2. రష్వహ్, రిష్వహ్, రుష్వహ్ మూడు విధాలుగా చదవచ్చు. మూడిటి అర్థం ఒక్కటే. కాని ఎక్కువగా రిష్వహ్ అనే వాడుతారు. 3. రద్దుల్ ముహ్లా 8/34; 4. కబళించు: మింగు, తిను;

అక్రమమైన రీతిలో, ఇతరుల ఆస్తిలో కొంతభాగం తినే దురుద్దేశం తో న్యాయాధికారులకు లంచాలు ఇవ్వకండి.

అంటే మీకు ధర్మ-అధర్మాలు తెలుసు, ఐనప్పటికీ అధికారులు ఇతరుల హక్కు మీకు ఇవ్వాలని వారికి రకరకాల లేబుల్స్ తో లంచాన్ని సమర్పిస్తున్నారు. నిస్సందేహంగా ఇది దౌర్జన్యం, ధర్మవిధికి వ్యతిరేకమైన కార్యం. ఇక తన హక్కు తను పొందేందుకు లేదా ఇతరుల దౌర్జన్యం నంచి బయటపడేందుకు ఇలా చేయడం అది కూడా లంచమే కాని అందులో కొంత వివరణ వుంది, దాని గురించి తరువాత చర్చించడం జరుగుతుంది (ఇన్నా అల్లాహ్)

డబ్బు సంపాదించేందుకు అవలంబించే ప్రతీ అధర్మ విధానం ఇస్లాం లో నిషేధం మరియు ఇస్లాం దృష్టిలో నీచమైన కార్యం అని పై ఆయత్తు (దివ్య ఖురాన్ ప్రవచనం) ద్వారా మనకు అర్థమైంది. (అందులో ప్రత్యేకించి ఈ అధర్మ విధానాలు నిషేధం అని అనలేదు, డబ్బు సంపాదించే అధర్మ విధానం ఏదైనా సరే అది నిషేధితం అని స్పష్టంగా ఎటువంటి మినహాయింపు లేకుండా చెప్పబడింది) మరి లంచం కూడా డబ్బు సంపాదించేందుకు అధర్మ మార్గమే కాబట్టి అది కూడా ఆయత్తు లోని స్పష్టమైన ప్రకటన ద్వారా హరామ్ అని, శాస్త్రసమ్మతము కానిదని నిర్ధారించబడింది. ప్రముఖ హదీసు వక్త¹ హాఫిజ్ షంషుద్దీన్ జహబీ (రహ్మా) లంచగొండితనం కు సంబంధించిన హదీసుల అధ్యయనం లో మొట్ట మొదట ఈ ఆయత్తునే వ్రాసి లంచం ఇస్లాం లో నిషిద్ధమని దీని ద్వారా రుజువు చేసారు.

హజ్రత్ అబు హురైరా (ర.జి) కథనం ప్రకారం ప్రవక్త (స) ఇలా అన్నారు: అల్లాహ్ తఆలా “రాషీ” మరియు “ముర్తషీ” ఇద్దరిపై లానత్ చేసారు. ఈ హదీసు ను ఇమామ్ తిర్మిజీ (రహ్మా) హసన్ సనదు తో ఉల్లేఖించారు. ఇబ్నె హిబ్బాన్ తన ‘సహీ’ లో, హాకిమ్ తన ‘ముస్తద్రక్’² లో వీరిద్దరి తోపాటు “రాఇష్” ను కూడా పేర్కొన్నారు.

1. వక్త: పండితుడు; 2. 1.సహీ, ముస్తద్రక్; హదీసు గ్రంథాలు వాటి గ్రంథకర్తలు అవలంబించిన రీతిని బట్టి పలు విధాలుగా వర్గీకరించబడ్డాయి, ఉదా: సహీ, సునన్, ముస్తద్రక్, మోజమ్, ముసన్నఫ్ మొదలైన.... ఈ రెండు కూడా వాటిలో ఒకటి

“రాషి” అంటే లంచం ఇచ్చేవాడు, “ముర్తషి” అంటే లంచం తీసుకునేవాడు, “రాఇష్” అంటే వారిద్దరి మధ్యవర్తి అని ఉలమా ¹ అన్నారు.

ఈ హదీసు లో ఎంతటి భయంకరమైన జడిపింపు వుంది. ప్రవక్త (స) గారి నోట ఇటువంటి వ్యక్తి పై లానత్ చేయబడింది. లానత్ నిర్వచనం తెలుపుతూ ఉలమా ఇలా అన్నారు: “లానత్ అంటే అల్లాహ్ యొక్క దయా-కరుణల నుండి బహిష్కరింపు.” లంచం మామూలు పాపము కాదు. ఎందుకంటే “ఎ పాప కార్యములపై దివ్య ఖురాన్ మరియు హదీసు లో లానత్, దైవాగ్రహం చూపబడిందో అవి పాపాలలోకల్ల అతి పెద్ద పాపాలు” అని ఘోర పాపాల నిర్వచనం లో ధార్మిక పండితులు పేర్కొన్నారు. మరి లంచం ఇచ్చేవారి పై, తీసుకునే వారి పై లానత్ (అల్లాహ్ దయా-కరుణలనుంచి బహిష్కరించబడాలని శపించడం) జరిగిందంటే అది కూడా పెద్ద అపరాధమేనని స్పష్టమౌతుంది. అంతే కాదు ప్రవక్త (స) ఏ వడ్డీనైతే తమ సొంత తల్లి తో వ్యభిచారం చేసినంత పెద్ద పాపమని అన్నారో దానికి లంచం పెద్ద ద్వారము అని అన్నారు. అబూ దావూద్ ² లో హజ్రత్ అబూ ఉమామా బాహిలీ (ర.జి) గారి ఉల్లేఖనం ఈ విధంగా వుంది : “ఒక వ్యక్తి వేరొకరి గురించి ఓ చోట సిఫార్సు చేసాడు. (దాని మూలంగా అతని అవసరం తీరింది) ఆ రెండవ వ్యక్తి సంతోషించి ఒక బహుమానాన్ని ఇచ్చాడు.(దాన్ని స్వీకరించిన) ఆ మొదటి వ్యక్తి వడ్డీ యొక్క పెద్ద ద్వారానికి చేరుకున్నాడు” అని ప్రవక్త (స) అన్నారు.అల్లాహ్ మనందరినీ దీని నుంచి కాపాడు గాక! ఆమీన్...

హజ్రత్ అబ్దుల్లా ఇబ్నె మసూద్ (ర.జి) ఇలా ఉపదేశించారు: ఓ ముస్లిం సోదరుడి హక్కు అతడికి ఇప్పించమని నిన్ను కోరితే నువ్వు అతడి హక్కు అతడికి అందేలా చేసావు. ఆ తరువాత అతడు ఒక బహుమానాన్ని సమర్పించుకున్నాడు. నువ్వు గనక దాన్ని స్వీకరిస్తే అది “సుప్తా” (అంటే హరామ్ మరియు అపవిత్రమైనది) అవుతుంది. అదేవిధంగా ఎవరైతే ఓ ముస్లిం సోదరునిపై జరుగుతున్న దౌర్జన్యాన్ని అరికట్టి, దానికి బదులుగా అతడి నుండి ఏదైనా బదులు స్వీకరిస్తే అది కూడా “సుప్తా” (అంటే హరామ్ మరియు

1. ఉలమా: ఆలిమ్ అను అరబీ పదానికి బహువచనం, ధర్మ పండితులు, ధర్మం తెలిసినవారు; 2. ప్రముఖ హదీసు గ్రంథం పేరు;

అపవిత్రమైనది) అవుతుంది. ఇది విన్న ఒక వ్యక్తి ఓ అబూ అబ్దుల్ హక్మీన్ మేము చట్ట తీర్పుల వ్యవహారాల లోనే లంచం ఇవ్వడం హరామ్ అని భావించేవాళ్ళం అని అన్నాడు. దానికి ఇబ్నె మసూద్ (ర.అ) తీర్పుల వ్యవహారం లో లంచం ఇవ్వడం కుఫ్ర్ ¹ అని అన్నారు.²

అల్లాహు అక్బర్! ఇస్లాం లో లంచగుండితనం ఎంత నీఛమైందో అర్థమైంది.

గుణపాఠం నేర్చే కాన్ని సంఘటనలు

లంచగుండితనం ఇంత నీఛమైంది కాబట్టే సహాబా (ర.జి) మరియు మన అస్లాఫ్ (పూర్వీకులు) దీనికి చాలా దూరంగా వుండేవారు. లంచం కాదు తమకు ఇస్తుంది లంచమేమో అనే సందేహం కలిగినా దానికి కూడా దూరంగా వుండే వారు. చారిత్రక పుస్తకాల్లో హజ్రత్ ఇబ్నె మసూద్ (ర.జి) గారి గురించి ఇలా వ్రాయబడి వుంది. ఒక సారి వారు ఇబ్నె జియాద్ వద్ద ఒక బాధితుడి గురించి సిఫార్సు చేసి అతడికి సమస్య నుండి విముక్తి కలిగించారు. ఆ ఆనందము లో అతడు వారి వద్దకు ఒక వస్తువు పంపించాడు. హజ్రత్ ఇబ్నె మసూద్ (ర.జి) దాన్ని వెనక్కి పంపించేసారు. ఎందుకంటే అందులో లంచపు ఛాయలు కనిపిస్తున్నాయి. లంచాన్ని పసికట్టేందుకు పుకహా ఒక గుర్తును మనకు తెలియజేసారు “ ఇదివరకు ఎవరి తరుపు నుంచైతే కానుకలు వచ్చేవికావో అటువంటి వ్యక్తి మనతో పని పడగానే కానుక పేరుతో ఏదైనా పంపితే అది లంచమని గ్రహించాలి.

ఒక సారి హజ్రత్ అవ్వాబ్ (రహ్మ) గారికి ‘బాలబక్’ ప్రాంతపు గవర్నర్ వద్ద తన కొరకు సిఫార్సు చేయమని ఒక వ్యక్తి కోరుతూ ఒక తేనె తో నిండిన కుండను వారికి కానుకగా ఇచ్చాడు. దానికి వారు ఇలా అన్నారు “ నీకు రెండు విషయాల్లోనుంచి ఒకదాన్ని ఎంచుకునే అవకాశం ఇస్తాను. నీకు ఇష్టమొచ్చింది ఎంచుకో 1. నేను తేనె స్వీకరిస్తే సిఫార్సు చేయను, 2. సిఫార్సు చేస్తే తేనె స్వీకరించను. అప్పుడతడు తేనె వెనక్కి తీసుకోగా అతడికి సిఫార్సు లేఖ వ్రాసిచ్చారు.

1. అంటే అది అవిశ్వాసులు చేసే పని, ఒక విశ్వాసి ఇక్కడ తప్పించుకున్నా పరలోకము లో శిక్ష అనుభవించాల్సి వస్తుంది అని విశ్వసిస్తాడు కాబట్టి అతడు అలా ఎన్నడు చేయడు, 2. తబ్రానీ

లంచం తీసుకోవడం కాదు కదా లంచం ఇస్తున్నాడు అని సంకోచం కలిగినా కానుకలను తిరస్కరించినటువంటి మన పూర్వీకుల వృత్తాంతాలు ఎన్నో ఉన్నాయి.

అంత దూరం ఎందుకు నేటి మన మత పెద్దల జీవితాల్లో సంభవించిన సంఘటనలు కూడా మనకు గుణపాఠం నేర్పుతాయి. హాకీముల్ ఉమ్మత్ హజ్రత్ థానవీ (రహ్మా) కు ఎవరైనా కానుకనిచ్చి దువాచేయమని కోరితే అది ఎంత ఖరీదుదైనా సరే దాన్ని తిరస్కరించే వారు. ఎందుకంటే దువా ముస్లిం హక్కు మరి తన హక్కు తాను పొందడానికి కానుక సమర్పిస్తున్నాడంటే దాని అర్థం ఏమిటి? అదే విధంగా మా గురువు గారైన హజ్రత్ మౌలానా షాహ్ అబ్రారుల్ హక్ (రహ్మా) మదర్సా లో ఒ నోటీసు వ్రాసి వేశాడదీశారు “ ఇక్కడ చదివే పిల్లల తల్లిదండ్రుల నుంచి ఎటువంటి గిఫ్టులు నేను స్వీకరించలేను, మీరు చేసే దువాలు చాలు.” ఎందుకంటే ఇంతకు ముందు వీరి మధ్య ఎటువంటి సంబంధాలు లేవు, సాధారణంగా పిల్లల చదువయ్యాక వారు ఎటువంటి సంబంధాలు కొనసాగించరు. కేవలం పిల్లలు చదివేంత వరకు ప్రింసిపల్ మరియు వారి కుటుంబ సభ్యులతో సంబంధాలు ఏర్పర్చుకుంటారు, వారికి కానుకలు, బహుమానాలు పంపుతారు. దీని కారణం వారి పిల్లల పట్ల శ్రద్ధ మరింత పెరగాలనో లేదా వారి పిల్లల పొరపాటులను సహించుకుంటూ పోవాలనో తప్పు ఇంకేముంటుంది. మరి ఇది లంచం కాకపోతే ఇంకేమిటి? కాని బాధాకరమైన విషయమేమిటంటే ధర్మ బోధకు నిలయమైన మదర్సాలలోను నేడు ఈ అధర్మకార్యం సాధారణమైపోయింది. కనీసం దాని వైపుకు ధ్యాస కూడా మరలదు. (ఫ ఇలల్లాహిల్ ముష్తకా)

అధర్మ సంపాదన తో చేసిన పుణ్యకార్యాలు

ఎవరైనా లంచం తీసుకొని దానితో మంచి పనులు చేస్తే అవి అల్లాహ్ దగ్గర అంగీకరించబడవు. ఉదాహరణకి ఎవరైనా ఆ డబ్బుతో మసీదు లేదా మదరసా కట్టిస్తే, లేదా పేదలకు దానం చేస్తే, హజ్ యాత్రకు వెళితే, కుర్బానీ ఇస్తే లేదా ఇంకేమైనా పుణ్యకార్యాలు చేస్తే అవి అల్లాహ్ దగ్గర ఎన్నటికీ స్వీకరించబడవు. లంచం తీసుకొని దానితో పుణ్యకార్యాలు చేయడం అనేది చెత్తా చదరాన్ని ఏరుకొచ్చి ఓ మహారాజుకో లేదా ఎవరైనా మహనీయుడి

కో ఇవ్వడం లాంటింది. ఇది ఎలాగైతే అసభ్యకరంగా, నేరంగా భావిస్తారో ఇది అంతకన్నా పెద్ద నేరం. అందుకే ప్రవక్త (స) ఇలా అన్నారు: ‘అధర్మ సంపాదన తో చేసిన దాన ధర్మాలు స్వీకరించబడవు.’ ఇక ఎవరైనా వెర్రివాడు ఇటువంటి డబ్బుతో దానధర్మాలు చేసి పుణ్యాన్ని ఆశిస్తే అది ఇంకా పెద్ద నేరం అవుతుంది. మౌలానా యూసుఫ్ లుథ్వాన్వీ (రహ్మా) కొంత మంది మతపెద్దల ప్రవచనాన్ని “ఆప్యే మసాయిల్ ఖేర్ ఉన్ కా హల్ 6/177” లో వ్రాశారు “అధర్మ సంపాదనను పుణ్యాన్ని ఆశిస్తూ దానం చేస్తే (అతడు) విశ్వాసం నుండి విహీనపటచబడతాడు. (అల్లాహ్ మనందరినీ రక్షించుగాక)

అదేవిధంగా ఎవరైనా ఆ డబ్బుతో కానుక ఇస్తే అది స్వీకరించడం జాయజ్ (చట్టసమ్మతము) కాదు. కొన్ని కారణాల వల్ల దాన్ని స్వీకరించడమే సబబు అని అనుకుంటే దాన్ని తీసుకొని పేదలకు ఇచ్చేయాలి. అదే విధంగా వడ్డీ లేదా ఇంకేమైనా ఇతర చట్టసమ్మతము కాని వ్యాపారం చేసే కంపెనీలు క్యాలెండర్, డైరీ మొదలగు కానుకలు ఇస్తే వాటిని స్వీకరించడం సరి కాదు.

కానుక పేరుతో లంచం

నేడు ఎక్కడ చూసినా లంచం సర్వసాధారణమైపోయింది. అధర్మపరులు, ధర్మనిష్ఠత లేని వారు నిర్భయంగా, బిడియపడకుండా లంచం తీసుకొని ఎంతో హాయిగా ఆస్వాదిస్తున్నారు. ఇక ధర్మపరులు అనబడేవారు కొంచెం అటూ-ఇటూ చేసి లంచం తీసుకుంటున్నారు. ఇచ్చేవాళ్ళు కూడా తమ స్వార్థం కోసం, తమ అవసరాలు తీర్చుకోవడం కోసం లంచానికి వివిధ రకాల పేర్లు పెట్టుకున్నారు. గుర్తుంచుకోండి ! పేరు ఎంత ఆకర్షణీయంగా వున్నా హరామ్ హరామ్ గానే వుంటుంది. విషానికి చెక్కెర అని పేరు పెట్టినంత మాత్రానా అది చెక్కెర అవ్వదు.(అలానే లంచంకూడా) కాని ఇలా పేర్లు మార్చి లంచం ఇచ్చిపుచ్చుకోవడం లో అపరాధం ఇంకా ఉగ్రరూపం దాల్చుతుంది. ఎందుకంటే ఇదోరకంగా ధర్మవిధులతో చెలగాటం మరియు అల్లాహ్ తఆలా ను వంచించే ప్రయత్నం. ఇది ప్రళయదినపు సంకేతాల లో ఒకటి. ప్రవక్త (స) ఇలా అన్నారు: “ప్రళయదినానికి ముందు ‘షరాబ్’ (మత్తుపానియాలు) ను షర్బత్ అని లంచానికి కానుక అని పేర్లు పెట్టి తమ కోసం హలాల్ (శాస్త్రసమ్మతమైనవిగా) చేసుకునేందుకు ప్రయత్నిస్తారు”.

అదే విధంగా హజ్రత్ ఇమామ్ బుఖారీ (రహ్మా) ఉల్లేఖిస్తున్నారు “ ఓ సారి ప్రవక్త (స) ‘బనీ-అజద్’ కు చెందిన ఓ వ్యక్తిని జకాతు వసూలు చేసే అధికారిగా నియమించి (జకాత్ వసూలు చేసేందుకు) రవానా చేశారు. వారు తిరిగొచ్చాక వసూలు చేసిన డబ్బు ప్రవక్త (స) గారికిచ్చి ఇందులోనుంచి ఇంత భాగం మీది ఇంత నాది (నాకు కానుకగా వచ్చింది) అని అన్నారు. దానికి ప్రవక్త (స) ఇలా అన్నారు: “ (నువ్వు) మీ తల్లిదండ్రుల ఇంట్లో కూర్చోని చూడు నీకు కానుకలు ఎవరు ఇస్తారో?(అధికారి గా నియమింపబడక ముందు రాని కానుకలు ఇప్పుడు వస్తున్నాయి అంటే వారు నీ నుండి యేదో ఆశించి ఇస్తున్నారు) దీన్నిబట్టి అర్థమైంది ఏమిటంటే అధికారులకు ఇచ్చే కానుకలు వాస్తవంగా కానుకలు కావు అవి లంచాలు.

హజ్రత్ ఉమర్ బిన్ అబ్దుల్ అజీజ్ (రహ్మా) ఇలా అనేవారు “కానుకలంటే ప్రవక్త (స) గారి కాలంలో ఒకరికొకరు ఇచ్చుకున్నవి , ఇవాళ కానుకలు ఎక్కడివి అంతా లంచాలే. నిస్వార్థంగా ఇచ్చే కానుకలు ఈ రోజు లేవు.(ఉమర్ బిన్ అబ్దుల్ అజీజ్ (రహ్మా) మొదటి శతాబ్దపు పరిస్థితుల గురించి ఇలా అంటున్నారంటే మరి నేటి పరిస్థితుల గురించి ఇంకేమనాలి?)

హజ్రత్ ఉమర్ (ర.జి) ఒ సారి హజ్రత్ అబూ హురైరా (ర.జి) గారిని జకాత్ వసూలు చేసేందుకు పంపించారు. వారు (తిరిగొచ్చాక) కొన్ని వస్తువులు చూపించి ఇవి నాకు కానుకగా వచ్చాయి అని అన్నారు. హజ్రత్ ఉమర్ (ర.జి) కోపగించుకొని ఇలా అన్నారు “ ఒ అల్లాహ్ విరోధి! నువ్వు నీ ఇంట్లో వుండి చూడు ఎవరు నీకు కానుకలు తెచ్చిస్తాడో... ” ఆ తరువాత వారినుంచి ఆ సొమ్ము తీసుకొని ‘బైతుల్ మాల్’ (ప్రజా ధనం) లో జమచేశారు.

ఈ వృత్తాంతాలన్నీ “ అధికారులకు వచ్చే గిఫ్టులు సాధారణంగా గిఫ్టుల రూపంలో లంచాలే నని” తెలుపు తున్నాయి. పై వివరణ ద్వారా అధికారులు తమ డ్యూటీ సక్రమంగా నిర్వహించినందుకు దానికి సంబంధించిన వారినుంచి వసూలు చేసే కానుకలు, బహుమానాలు అన్నీ లంచం క్రిందకు వస్తాయని, అది హరామ్ అని మనకు తెలిసింది. ‘అధికారులు’ అంటే అందులో జడ్జీలు, కలక్టర్లు, ఆఫీసర్లు, ప్రభుత్వ అధికారులు వారు ఏ శాఖకు చెందినవారైనా సరే అందరూ వస్తారు.(అధికారులు అంటే పరిపాలకులు మాత్రమే అని

భావించరాదు) అధర్మ సంపాదన తిన్న వారికి లభించే ప్రతిఫలం ఏమిటో ముస్లింలందరికీ తెలుసు. దివ్య ఖురాన్ మరియు హదీసులో అధర్మ రీతిలో సంపాదించడం అలాగే అ డబ్బును ఉపయోగించడం పై ఎటువంటి ఘోర జడిపింపులు వున్నాయి చివరికి వారి పుణ్యకార్యాలు, దువాలు సైతం అంగీకరించబడవు అని తిరస్కరింపబడతాయని హెచ్చరించబడింది. ఒక హదీసు లో వుంది “ ప్రళయదినం నాడు వారి పుణ్యకార్యాలు తహ్మా సిఖరమంత పెద్దవిగా వున్నా అవి దుమ్ము ధూళి లా ఎందుకు పనికిరానివిగా మార్చివేయబడతాయి. చివరికి వారిని నరకం లోకి పడేయటం జరుగుతుంది.” కాబట్టి ప్రతి చిన్న పనీ లంచం ఇచ్చి చేయించుకోవడమే తమ హాబీ గా భావించే వారు, దీని గురించి గొప్పగా చెప్పుకుంటూ తిరిగే వారు ఈ అలవాటు మానుకునే అవసరం ఎంతైనా వుంది. తప్పనిసరి పరిస్థితులు ఎదురైతే వేరే మార్గం లేదు కాబట్టి అక్కడ ఇవ్వచ్చు¹. కాని ఎవరికైతే లంచం తీసుకునే అలావాటు పడిపోయిందో వారు కనీసం ఈ వివరాలు తెలిసిన తరువాతైనా దీన్ని వదిలి ఇకపై లంచం తీసుకోము అని తోబా చేసుకోవాలి మరియు వారి తోబా తప్పకుండా స్వీకరించబడుతుందని ఆశించాలి.

పాపపరిహారం-తోబా విధానం

చేసిన పాపం హక్కుల్లాహ్ కు సంబంధించినదైతే దాని నుంచి తోబా స్వీకరించబడాలంటే ఉలమా 3 షరతులు ప్రాశారు. అదే హక్కుల్ అబ్ద్ కు సంబంధించినదైతే ఈ మూడిటి తో పాటు నల్గవ షరతు కూడా పేర్కొన్నారు.

(1) చేసిన పాపం పై పశ్చాత్తాపం, బిడియ పడటం. (2) వెంటనే అ పాప కార్యాన్ని శ్యాస్వతంగా వదిలేయడం.(3) మరోసారి దాని జోలికి వెళ్ళనని దృఢసంకల్పం చేసుకోవడం.(4) కీడు కలిగిన వారికి నష్టపరిహారం చెల్లించడం లేదా వారితో క్షమాపణ తీసుకోవడం.

లంచం హుకూకుల్ ఇబాద్ కు సంబంధించింది కాబట్టి ఎవరినుంచైతే లంచం తీసుకున్నారో వారికి తిరిగివ్వడం వాజిబ్ (తప్పనిసరి). మరి దాని పద్ధతి ఉలమా ను సంప్రదించి తెలుసుకోవాలి. అల్లాహ్ యొక్క దాసులలో

కొంత మందికి తోబా చేసే భాగ్యం కలిగితే వారు ఎంతో నిష్పత్తో ఈ డబ్బును వాటి యజమానులకు తిరిగిచ్చారు. నిజమైన సంకల్పం, దృఢమైన నిర్ణయం వుంటే అల్లాహ్ తప్పకుండా దారి చూపుతాడు.

వ మై యత్తకిల్లాహ్ యజ్అల్ లహూ మఖ్రజా

(రద్దుల్ ముహ్తా 8/48)

సహీ బుఖారీ లో వుంది

ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం
ఈ విధంగా ఉపదేశించారు:

“ఓ వ్యక్తి దూర ప్రయాణం చేస్తున్నాడు,
చెదిరిన జుట్టు, మురికి బట్టలతో
(చాలా దీనమైన స్థితి లో) చేతులు ఆకాశం వైపు
ఎత్తి “యా రబ్ ! యా రబ్ !” అనిప్రార్థిస్తున్నాడు.
కాని అతడు ధరించిన వస్త్రాలు, తినే తిండి,
త్రాగేనీరు అధర్మ సంపాదన తో సాధించినవి
మరి అతని ప్రార్థన ఎలా ఆలకించబడుతుంది.”

అధర్మ సంపాదన మనిషిని అల్లాహ్ నుండి
దూరం చేస్తుంది చివరికి అతడి ప్రార్థనలు
సైతం అంగీకరించబడవు.

(కితాబుల్ కబాయిర్)

قال تعالى
لَا يَسْأَلُونَ النَّاسَ إِخْافًا

హాజీ

ఒక హదీసు లో వుంది:

ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ గారు
 ఈ విధంగా సెలవిచ్చారు “నిశ్చయంగా
 ఈ లోకం చాలా తియ్యనైనది, పచ్చనిది.
 (అనగా తన వైపుకు ఆకర్షిస్తుంది) కాని
 ఎవరైతే ఇందులో ధర్మానుసారంగా
 సంపాదించి దాన్ని హద్దుమీరకుండా
 ఖర్చుపెడతాడో, అల్లాహ్ తఆలా అతనికి
 దాని ప్రతిఫలాన్ని ఇస్తారు. అతడిని
 స్వర్గానికి వారసుడిగా చేస్తారు. ఎవరైతే
 అధర్మరీతిలో సంపాదిస్తాడో మరియు
 దాన్ని హద్దులు మీరి ఖర్చుపెడతాడో,
 అల్లాహ్ తఆలా అతణ్ణి అపకీర్తికరమైన
 ఇల్లు (అనగా నరకం) లో
 ప్రవేశపెడతారు”.

బిస్మిల్లా హిద్రహ్మీ నిద్రహీమ్
నహ్మదుహూ వనుసొల్లి అలా రసూలిహిల్ కరీమ్

ప్రత్యేకించి ఎటువంటి అవసరం లేకుండా ఇతరుల ముందు యాచించడం, సహాయం అర్థించడం, తన బీదత్వాన్ని ఇతరుల ముందు వ్యక్తపరచడం చాలా పెద్ద పాపం మరియు ఎంతో నీఛమైన లక్షణం. అల్లాహ్ తఆలా దివ్య ఖురాన్ లో తమ అవసరాలను ఇతరులకు తెలియకుండా గుప్తంగా వుంచే వారిని ప్రసంసిస్తూ, ధనవంతులను తమ దానధర్మాలలో అటువంటి వారివైపు ప్రత్యేకంగా శ్రద్ధవహించమని సిఫారసు మరియు తాకీదు చేశారు.¹

కష్టాలు ఎదురైనా అల్లాహ్ పైనున్న విశ్వాసం, ఎవరినైతే తమ అవసరాలు ఇతరులకు తెలియజేయాలంటే బిడియపడే లా చేసాయో అటువంటివారికి ఎంతటి గొప్ప సుభవార్తో ఆలోచించండి. ఇదే విధంగా ప్రవక్త (స) ఒక హదీసులో ఇలా తెలిపారు: ఎవరైతే తన అవసరాలను ఇతరులకు తెలియపర్చడో అటువంటి వ్యక్తి “మగ్ఫిరత్”² అల్లాహ్ యొక్క హక్కు.³

ఇంకా ప్రవక్త (స) యాచించడం అపకీర్తి అని బోధించారు. వాస్తవం కూడా అదే ఇతరులను అర్థించడం అనేది ఎంతో అపకీర్తికరమైన విషయం. అందు కే సహాబా (ర.జి) దీనికి ఎంతో దూరంగా వుండేవారు. వారు ఈ విషయం లో ఎంత జాగ్రత్త వహించే వారంటే, స్వారీ చేసేటప్పుడు చేతిలోని కళ్ళెము జారి పడిపోతే తీసివ్వమని కూడా ఎవరిని అడిగేవారు కాదు. స్వారీను కూర్చోపెట్టి స్వయంగా దిగి తీసుకునేవారు. ఇదంతా ఇతరులను అర్థించే అపకీర్తి మరియు ప్రవక్త (స) కు ఇచ్చిన మాట తప్పకూడదని చేసేవారు. కాని ఎంతటి బాధాకర విషయము ఇవాళ ఇతర చెడ్డ విషయాల లాగే ‘యాచనం’ కూడా మన సమాజం లో వ్యాపించిపోయింది. మంచి మంచి మర్యాదస్తులు కూడా ఈ రోజు రంగులు మార్చి ఇటువంటి అపకీర్తికరమైన కార్యం లో సంతోషంగా భాగం పంచుకుంటున్నారు.

1. సూర-ఎ-బఖరా:273; 2.మగ్ఫిరత్ అంటే పాపాలను క్షమించడం, పాపాలు లేకపోతే స్వర్గం లో ఉన్నత శ్రేణులు కల్పించడం 3. మారిఫుల్ హదీస్ :2/30

ఇకపై వ్రాయబడే హదీసుల ద్వారా ఇది ఎంతటి నీచ కార్యమో అంచనా వేయండి ఆ తరువాత ఓ సారి మన సమాజాన్ని చూడండి.

అడుక్కుతినేవాడి ముఖం ప్రళయదినం నాడు మార్చివేయబడుతంది.

ప్రవక్త (స) ఇలా ఉపదేశించారు: “(మనిషికి అడుక్కుతినే అలావాటైపోతుంది) అతడు జీవితాంతం అడుక్కుతింటుంటాడు. చివరికి అల్లాహ్ తఆలా ముందు హాజరైనప్పుడు అతడి ముఖం పై మాంసపు ముద్ద (అసహ్యకరంగా) వేలాడుతుంటుంది.¹

(కఠినమైన అవసరం లేకుండా) ఇతరుల ముందు అర్థించే చెయ్యి పనికిమాలినది.

ప్రవక్త (స) ఈ విధంగా సెలవిచ్చారు: పై చేయి (దానం ఇచ్చే చేయి) క్రిందటి చేయి (యాచించే చేయి) కంటే శ్రేష్ఠమైంది²

యాచనం ముఖాన్ని తులిమే పరికరం

ప్రవక్త (స) ఇలా అన్నారు: (అక్కర లేనిదే) యాచించడం తమ ముఖాన్ని (అంటే దాని కున్న విలువను) తురమడం లాంటిది. ఒక వేళ రాజు వద్దకెళ్ళి తన హక్కును కోరితే లేదా తప్పనిసరి పరిస్థితుల్లో ఇతరులను అర్థిస్తే అది వేరే విషయం.³

ఇతరులను అర్థించడం బీదరికాన్ని పెంచుకోవడం

ప్రవక్త (స) ఇలా ఉపదేశించారు: “ ఎవరికైనా పస్తులుండాల్సి వస్తే అతడు జనం ముందు తన (అవసరాలను తెలిపి) అర్థిస్తే అతడికి పస్తుల నుంచి విముక్తి కల్పించబడదు. (అతడి పస్తులు ఇంకా పెరుగుతూనే వుంటాయి).⁴

అడుక్కుతినడం లోని అవమానం కన్నా కూలిపని లోపడే ఇబ్బందులే ఖున్న

ప్రవక్త (స) ఈ విధంగా ఉపదేశించారు: “ తలపై కట్టెలు మోసుకొని రావడం ఇతరుల ముందు అడుక్కోటం కంటే మంచిది. (వారు అడిగిన వెంటనే బిచ్చం ఇచ్చినా, ఇవ్వకపోయినా)⁵

1. బుఖారీ: 3/268; 2. బుఖారీ: 3/235; 3. సహీ సుననే తిర్మిజీ: 1/208 4. అబూదావూద్; బుఖారీ: 3/265;

(అడుక్కునే అవసరం లేకుండా) ఇతరులను యాచించడం నిప్పురవ్వలు ప్రోగుచేయడం

ప్రవక్త (స) ఇలా అన్నారు: తన దెగ్గిర సొమ్మును పెంచుకునేందుకు ఎవరైనా పరులను యాచిస్తే వాస్తవానికి అతడు (నరకం లో కాలడానికి) నిప్పురవ్వలను అడుక్కుంటున్నాడు. ఇక అతడి ఇష్టం ఎక్కువైనా అడుక్కోవచ్చు తక్కువైనా అడుక్కోవచ్చు. (ఎందు కంటే అది చివరికి నరకాగ్ని గానే మారుతుంది.)¹ దివ్య ఖురాన్ లో అనాథల సొమ్ము తినే వారికి కూడా అల్లాహ్ ఇలానే అన్నారు

“ ఇన్నమా యా'కులూన ఫీ బుతూనిహిమ్ నారా ” ²

“వారు తమ కడుపుల్లో నిప్పునే నింపుకుంటున్నారు.”

ఇతరుల ముందు యాచించే వాడి పేదరికాన్ని అల్లాహ్ తఆలాపించేస్తారు

ప్రవక్త (స) ఇలా సెలవిచ్చారు: “ ఎవరైతే ఇతరులను యాచించే ద్వారాన్ని తెరుస్తాడో (అంటే యాచించడం ఆరంభిస్తాడో) అల్లాహ్ తఆలా పస్తులు, పేదరికపు ద్వారాలు అతడికై తెరిచేస్తారు.³

“యాచనం” ముఖానిపై సరకాగ్ని మాత్రమే తొలగించగల ఓ అసహ్యకరమైన మరక

ఒకతను ప్రవక్త (స) వద్దకు వచ్చి ఏమైనా ఇవ్వమని కోరాడు. దానికి ప్రవక్త (స) “మీ ఇంట్లో ఏమైనా వస్తువులు వున్నాయా” అని ప్రశ్నించారు? వారు రెండు వస్తువులు ఉన్నాయని అన్నారు. ప్రవక్త (స) వాటిని తెప్పించి రెండు దిర్హములకు అమ్మి ఒక దిర్హం తో ఇంట్లో (రాట్టెల) పిండి ఇచ్చి మరో దిర్హం తో గొడ్డలి కొనుక్కు రమ్మని అన్నారు. వారు అలానే చేశారు. ఆ తరువాత ప్రవక్త (స) స్వయంగా తమ చేతులతో ఆ గొడ్డలికి పిడి తగిలించి “అడవి నుంచి కట్టెలు కొట్టుకొచ్చి ఊరిలో అమ్ము 15 రోజుల వరకు నా వద్దకు రావద్దు” అని అన్నారు. వారు ప్రవక్త (స) ఆదేశానుసారంగా నే చేసి మంచి లాభాన్ని సంపాదించి ఎంతో సంతోషంగా ప్రవక్త (స) యొక్క సేవలో

1. ముస్లిం: 1/284; 2. అన్ నిసా: 10; 3. సహీ సుననే తిర్మిజీ: 2/270

హాజరయ్యారు. వారి తో ప్రవక్త (స) ఇలా అన్నారు: “ ఇతరుల ముందు అడుక్కొని రేపు ప్రళయదినాన ముఖం మీద నరకపు అగ్ని తప్ప మరేమీ దూరము చేయలేని ఓ వికారమైన నల్లటి మచ్చతో నువ్వు (సమాధి నుండి) లేపబడే కన్నా గౌరవమర్యాదలు మరియు హుందాతనము తో కూడిన ఈ జీవితం ఎంత బాగుందో చూడు” అని అన్నారు.¹

పై హదీసుల లో ప్రత్యేకించి ఎటువంటి అక్కర లేకుండా ఇతరులను యాచించడం లోని నీఛత్వాన్ని తెలియపరచిన వైఖరి ద్వారా “ఇతరులకు తమ అవసరాలను చెప్పి వారినండి సహాయం అర్థించడం ఎంత పెద్ద నేరమో, ఎంతటి నీఛ లక్షణమో” స్పష్టంగా తెలుస్తుంది.

అవసరానికి తగ్గట్టు యాచించడం నిషేధం కాదు

ఇకపై వ్రాయబడే హదీసుల ద్వారా ఇతరులను అర్థించేందుకు అనుమతించబడిన కొన్ని ప్రత్యేక సందర్భాలు, అవసరాలు ఏమిటో మనకు తెలుస్తాయి. ఈ విషయం తెలుసుకోవడం కూడా ఎంతో అవసరం. ఎందుకంటే మనం మన వ్యవహారిక జీవితం లో చేసే లావాదేవీల్లో నిజాయితీ ని మర్చిపోయి, ఇటువంటి విషయాలు నిర్ణయించే సమయం లో మన మనస్సులోని కపటోపాయాలను అనుసరిస్తాము.

హుజత్ కుబైసా (ర.జి) ఉల్లేఖిస్తున్నారు నాతో ప్రవక్త (స) ఇలా అన్నారు: ఓ కుబైసా ! విను ఇతరులను యాచించడం ముగ్గురికి తప్పా ఇంకెవరికీ హలాల్ (శాస్త్రసమ్మతము) కాదు.

(1) ఎవరి కైతే జరిమానా విధించబడిందో (అతడు ఇతరుల సహాయము లేనిదే దాన్ని చెల్లించే స్థితి లో లేనట్లైతే) తన అవసరం తీరేంతవరకు (ఇతరులను సాయం కోసం అర్థించ వచ్చు).

(2) ప్రకృతి వైఫల్యాల వల్ల లేదా మరేదైనా విపత్తు కారణంగా తన సంపదంతా కోలిపోతే తన అవసరానికి సరిపడినంత (ఇతరుల సహాయం అర్థించగలడు).

(3) పస్తులతో అలమటిస్తున్నవాడు -----కనీసం ముగ్గురు స్థానికులు అతడు పస్తులున్నట్టు సాక్ష్యమిస్తే---- అతడు తన పస్తులు తీరేంత సహాయం

యాచించేందుకు యోగ్యుడు. (ఈ మూడు సందర్భాలను తెలిపిన తరువాత ప్రవక్త (స) ఇలా అన్నారు) ఓ కుబైసా ! వీరు కాకుండా ఇంక ఎంత మందైతే అడుక్కుతింటున్నారో వారంతా హరామ్ మరియు మురికి తింటున్నారు.¹

చూశారా? ప్రవక్త (స) ఎటువంటి సందర్భాల్లో ఇతరుల సహాయం అర్థించేందుకు అనుమతించారో, అంటే ఇతర సందర్భాల్లో మనిషి తన సొంత సంపాదనతో తినే శక్తి కలిగివున్నాడు. కాబట్టి ఒక వేళ అల్లాహ్ అతడికి ధన-సంపదలు ప్రసాదించినట్లైతే వ్యాపారం లేదా వ్యవసాయం చేసుకొవాలి, ధన-సంపదలు లేని పక్షంలో తన కండ బలంతో శ్రమించాలి. ఇస్లాం లో ఏ పనీ, ఏ వృత్తి హీనమైంది కాదు. ఇతరుల ముందు చేయి చాపే కన్నా కష్టపడి పనిచేయడం మేలు కాదా? చెప్పులు కుట్టండి, వడ్డంగి అవ్వండి లేదా ఇంకేమైనా చేయండి కాని దేవుని కోసం మేలుకోండి (ఇతరుల ముందు యాచించడం మానండి). యాచనానికి వ్యతిరేకంగా ధర్మసమ్మతమైన రీతిలో సంపాదించడం గురించి ఎన్నో సుగుణాలు (virtues) దివ్య ఖురాన్ మరియు హదీసు లో వున్నాయి. (వాటన్నిటిని ఇన్నాల్లహ్ ప్రత్యేక పుస్తకంలో జమచేస్తాము) కాబట్టి (ధనవంతులు/ పేదవారు అనే తేడా లేకుండా) ముస్లింలందరూ వివిధ లేబుల్స్ తో ఇతరుల ముందు అర్థించే పరంపరను ఆపేయాలి. ఎందు కంటే పై హదీసులో సంపాదించగల శక్తి ఉన్నప్పటికీ యాచించే వారి కోసం ఇచ్చిన జడిపింపులు ఏ విధంగానైతే పేదవారు, అడుక్కుతినే వారికి వర్తిస్తాయో అదే విధంగా ధనికులకీ, చదువుకున్నవారికీ వర్తిస్తాయి. (నేరం ఎవరు చేసినా ఒక్కటే. ఇక ధనికులు కూడా అడుక్కుతింటారా అని ఆశ్చర్యపోతున్నారా?) వీరు చిన్న చిన్న అమౌంట్లు అడుక్కోరు గాని పెద్ద పెద్ద అమౌంట్లు మాత్రం అడుక్కుంటారు. పెళ్ళిక సందర్భాల్లో ఇవాళ ఎంతో మంది మర్యాదస్తులు తమ గౌరవ మర్యాదల కిరీటాన్ని తలక్రిందులు చేసి ఆడపిల్లవారి ముందు బిక్షం అడుక్కుంటుంటారు. ఇటువంటి వారు ఓ సారి ఆలోచించాలి (ఇంట్లో రెండు దిర్హములు ఖరీదు చేసే ఓ చెంబు, ఓ జంతువు చర్మం తప్ప ఇంకేమీ లేని) ఓ బీదవాడిని కూడా ఇతరుల ముందు చేయి చాపేందుకు అనుమతించకుండా తమ కష్టార్జితం తో బ్రతక మని ఆదేశించిన దైవ ప్రవక్త (స) నేటి ధనికులకు, మంచి జీవనోపాది కలిగివున్న వారికి

ఆడపెళ్ళి వారి ముందు అడుక్కునేందుకు అనుమతిస్తారా? కాని ఏంచేస్తాం ధనం పిచ్చి మనల్ని సిగ్గులేని వారిగా మార్చేసింది. నేడు కొత్త కొత్త పేర్లతో అడుక్కుంటున్నారు. ఇచ్చేవారు-పుచ్చుకునేవారు ఎవ్వరూ పై హదీసులలోని బెదిరింపులకు భయపడట్లేదు. కనీసం తాము పాపాత్ములం అని, హదీసుల్లో పేర్కొనబడిన జడిపింపులకు పాత్రులమని కూడా భావించడం లేదు.

ఇంకా విచారకరమైన విషయం ఏమిటంటే ధర్మపరులు, ధర్మం తెలిసినవారు అని అనబడేవారు కూడా నేడు ఈ నీఛ కార్యం లో భాగం పంచుకుంటున్నారు. ఇక అల్లాహ్ ఏ దయచూపాలి.

ఇక ముగించే ముందు దైవ నిర్ణయాలకు కట్టుబడి వుండి, దైవానుగ్రహాల పై సంతృప్తి పడేవారి కోసం గొప్ప సువార్త ను అందించే ఒక హదీసును వ్రాస్తాను.

ప్రవక్త (స) ఇలా అన్నారు: “ సృష్టిలో ఇక ఎవరితోను అర్థించను అని మీలో ఎవరు నాకు ప్రమాణం చేస్తారు? నేను అతడికి తప్పకుండా స్వర్గ ప్రవేశం కల్పించే బాధ్యత తీసుకుంటాను¹.”

ఈ సువార్త విన్న తరువాత అందరూ ఇతరుల ముందు యాచించే అపకీర్తి నుంచి తమని తాము కాపాడుకుంటామని, జీవితాంతం తమ అవసరాలన్నిటినీ రహ్మాన్-ఒ-రహీమ్ (అనంత కరుణామయుడు-అపార కృపాశీలుడైన) అల్లాహ్ కు మాత్రమే తెలుపుకుంటామని ధృఢసంకల్పం చేసుకుంటారని ఆశిస్తున్నాము. అల్లాహ్ మనందరికీ ఈ సౌభాగ్యాన్ని కలిపించుగాక. ఆమీన్...

నోట్:- హదీసు లో పేర్కొనబడ్డ జడిపింపులు, తమ సొంత అవసరాల కోసం ఇతరుల ముందు యాచించే వారికి సంబంధించినవి. ప్రజా శ్రేయస్సు కోసం లేదా ధార్మిక అవసరాల కోసం ప్రజల్లో చందాలు వసూలు చేయడం ధర్మసమ్మతమైన కార్యమే కాదు, అది ప్రవక్త (స) యొక్క పవిత్ర సున్నతు కూడాను.

వఫ్ఫకనల్లెహు వ ఇయ్యాకుమ్ లిమా యుహిబ్బు వ యర్జా

ఖుర్ఆన్

మొలయొ జల్షెరజ్జెహ

మహిమలు, నియమాలు

ప్రచురణ

إِشْرَاقُ الْعِلْمِ

ఇదారా అప్రఫుల్ ఉలూమ్

హైదరాబాద్

బిస్మిల్లాహిర్రహ్మానిర్రహీమ్

స్త్రీ, పురుషుల సమాజులో తేడా తేడా?

సంకలనం

మాలానా ముహమ్మద్ అబ్దుల్ ఖాఫీ

(డైరెక్టర్ ఇదారా అప్రఫుల్ ఉలూమ్)

సమర్పణ:

إدراة اشرف العالمة حیدرآباد

ఇదారా అప్రఫుల్ ఉలూమ్ ట్రస్ట్, హైదరాబాద్.